

tusministeriets delegerede, som ifølge Loven komme til Stede, havde fremsat sin Fordring, har den været saa stor, at det ikke har været muligt at afløse. Jeg skal ikke nægte, at jeg anser det for mindre heldigt, at der er kommet den Bestemmelse ind, at der skal tilkaldes en bygningskyndig Mand, beskikket af Kultusministeriet. Jeg tror, at vi ude i Provinserne have Folk, der ere lige saa godt kendte med de Bygningsforhold, som det kommer an paa, saa at vi ikke behøve at hente dem herfra, og naar man ved, hvor dyrt for ikke at sige luksuøst, at Staten bygger, er det ret naturligt, at naar den Mand, som Staten særlig benytter, skal bestemme, hvad der skal bruges til Vedligeholdelse af en Kirke, saa bliver Tienden ikke afløst. Jeg omtaler dette Punkt her, fordi § 8 i Loven af 1894 omtrent enslydende er gaaet over i § 7 i dette Forslag. Naar det er blevet hævdet, at der skal gives fuld Erstatning, saa maa vi ogsaa passe paa, at det ikke er en tilsyneladende fuld Erstatning, som kun er illusorisk, det vil sige en Erstatning, hvor der gives med den ene Haand og tages med den anden, og hvis § 7 skulde gælde om Afløsningen for Kirkerne, er jeg aldeles overbevist om, at Kirkeejeren ikke vilde faa noget som helst til overs. Man har i dette Forslag ligefrem ladet Bestemmelsen gaa over fra den foreliggende Lov og har kun strøget Bestemmelsen om at gaa tilbage til Danske Lov. Det Udvalg, der er Tale om, vil komme til at bestaa af en af Kultusministeren beskikket Mand som Formand, to valgte af Tiendejerne, to fra Tiendeyderne og en bygningskyndig Mand, som Kultusministeren giver Instruks, og efter den ærede Ministers Udtalelser er jeg saa klar over, at denne Instruks vil blive saaledes, at der ikke vil blive det allermindste tilbage til Kirkeejeren. I det hele taget maa jeg sige, at det er ret mærkeligt, at man laver en saadan Taksationskommission og ikke en Gang laver en Overtaksation, og at man i denne Taksationskommission lader den ene Part, Kultusministeriet, beskikke Formanden. Formanden maatte helst være en uvillig Mand, f. Eks. beskikket af Landbrugsministeriet. Jeg er overbevist om, at Forholdet vil blive det, at Kirkeejeren eller Tiendejeren vil blive tvungen til at benytte den Ret, han har, til at lade Kapitalen baandlægge og beholde Forpligtelsen. Jeg er aldeles overbevist om, at han vil blive nødt dertil, og naar det ærede kongevalgte Medlem i sine Udtalelser slog paa, at det var den rette Vej

at gaa, saa vil jeg sige, at jeg tror, at det er aldeles nødvendigt og vil komme af sig selv, hvis en saadan Bestemmelse bliver vedtagen. Men naar Forholdet er saaledes, maa man ogsaa tage Hensyn til, at Kirkeejeren faar fuld Erstatning. Man maa erindre, at disse Tiender ikke alene ejes af store Godsejere, som maaske gerne kunne undvære Beløbene — jeg ser, at et æret Medlem har udtalt, at det var for højt ansat — men man maa erindre, at en stor Del af disse Tiender ere paa Folks Hænder, som ikke godt kunne undvære noget, og det er ikke saa faa. Jeg ved Tilfælde, hvor Folk for deres Sparepenge have købt Kirke- eller Kongetiender. Jeg ved jo vel, at det ikke har været det andet Tings Mening, at der skulde ske noget Indgreb i Ejendomsretten, og idet jeg for min Part altsaa kan gaa med til den Tanke, der er nedlagt i Forslaget, hævder jeg kun bestemt, at man maa sørge for, at der gives fuldstændig Erstatning, og at den ikke bliver illusorisk.

Jeg skal nu ikke trætte dette det højtærede Ting længer, men jeg vil blot bemærke, at jeg, naar jeg skal komme ind paa Spørgsmaalet om Størrelsen af Tilskuddet, maa indrømme, at jeg tror ikke, at det vil blive muligt for Staten at gaa med til saa stort et Tilskud, men derom kan der altid forhandles. Jeg vil derfor af de anførte Grunde og ogsaa af rent økonomiske Grunde ikke kunne stemme for Loven i dens nuværende Skikkelse, men paa den anden Side maa jeg sige, at jeg vil sætte Pris paa, at denne Lov fremmes, for at vi kunne faa hele dette Spørgsmaal løst; jeg tror, det er et Spørgsmaal, som bør og skal løses, og jeg finder det naturligt, at Statskassen ogsaa yder Bidrag dertil.

S. Olesen: Ja, paa Sagens nuværende Trin er man jo ved at blive træt, og jeg skal da fatte mig i Korthed, skønt der er en Del, som jeg gerne vilde have paapeget. Jeg vil begynde med at sige, at med Hensyn til hvorledes Forholdene ere ordnedeovre i Sverige, vil jeg henholde mig til det ærede 3dje Medlem for 2den Kreds (Jørgensen). Ogsaa jeg har undersøgt disse Forhold, og jeg mener, at vi maa kunne faa dem ordnede her i Danmark paa lignende Maade. Jeg vil saa sige, at jeg er glad ved at se dette Lovforslag ligge for nu. Det har gennem mange Aar undret mig at se den danske Bondestand taalmodig bære den uretfærdige Byrde, som det i mine Øjne er, der aarlig hviler